

Sag C-723/20

Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement

Dato for indlevering:

29. december 2020

Forelæggende ret:

Bundesgerichtshof (Tyskland)

Afgørelse af:

17. december 2020

Appellant:

Galapagos BidCo. S.a.r.l.

Appelindstævnte:

DE som kurator for Galapagos S. A.

Hauck Aufhäuser Fund Services S. A.

Prime Capital S. A.

Hovedsagens genstand

Fortolkning af forordning (EU) 2015/848 med hensyn til kompetence for indledning af hovedinsolvensforhandlingen og centret for selskabets hovedinteresser ved flytning af hovedkontoret inden for Den Europæiske Union

Genstand og retsgrundlag for forelæggelsen

Fortolkning af EU-retten, navnlig artikel 267 TEUF

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/848 af 20. maj 2015 om insolvensbehandling (EUT 2015, L 141, s. 19, berigtigelse i EUT 2016, L 349, s. 6) (herefter »insolvensforordningen«).

Rådets forordning (EF) nr. 1346/2000 af 29. maj 2000 om insolvensbehandling (EFT 2000, L 160, s. 1, ophævet den 25.6.2017 og erstattet ved forordning (EU) 2015/848) (herefter »insolvensforordning 2000«)

Præjudicielle spørgsmål

1. Skal artikel 3, stk. 1, i forordning (EU) 2015/848 fortolkes således, at et debitorselskab, hvis vedtægtsmæssige hjemsted befinder sig i en medlemsstat, ikke har centret for sine hovedinteresser i en anden medlemsstat, hvor selskabets hovedkontor ligger, som er identificerbart for tredjemand ud fra objektive faktorer, hvis debitorselskabet under omstændigheder som i hovedsagen har flyttet dette hovedkontor fra en tredje medlemsstat til den anden medlemsstat, mens der i den tredje medlemsstat var indgivet begæring om indledning af hovedinsolvensbehandling af selskabet, som endnu ikke er afgjort?
2. Såfremt det første spørgsmål besvares benægtende: Skal artikel 3, stk. 1, i forordning (EU) 2015/848 fortolkes således, at
 - a) retterne i den medlemsstat, på hvis område centret for skyldnerens hovedinteresser befinder sig på det tidspunkt, hvor der indgives begæring om indledning af insolvensbehandling, fortsat har international kompetence til at træffe afgørelse om indledning af denne procedure, når debitor, efter at begæringen er indgivet, men før der er truffet afgørelse om indledning af insolvensbehandlingen, flytter centret for sine hovedinteresser til en anden medlemsstats område, og
 - b) at denne fortsat bestående internationale kompetence for retterne i en medlemsstat udelukker, at retterne i en anden medlemsstat har kompetence til at behandle yderligere begæringer om indledning af hovedinsolvensbehandling, som, efter at centret for debtors hovedinteresser er flyttet til en anden medlemsstat, indgives til en ret i denne anden medlemsstat?

Anførte EU-retlige bestemmelser

Artikel 126 i aftale om Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands udtrædelse af Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab (EUT 2020, L 29, s. 7) (herefter »udtrædelsesaftalen«)

Artikel 3, stk. 1, i forordning (EU) 2015/848

Anførte nationale bestemmelser

Insolvenzordnung (insolvensloven, herefter »InsO«)

Zivilprozessordnung (civil retsplejelov, herefter »ZPO«)

Sagens faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne

- 1 Den foreliggende sag vedrører insolvensbehandlingen af selskabet Galapagos S.A. (herefter »debitor«), et holdingselskab stiftet i 2014, som er registreret i handelsregistret i Luxembourg og har sit vedtægtsmæssige hjemsted i Luxembourg (Storhertugdømmet Luxembourg). Debitor har ingen ansatte.
- 2 I juni 2019 havde debitor til hensigt at flytte sit faktiske hovedkontor til England. Den 22. august 2019 indgav selskabets direktører ved en ret i Det forenede Kongerige (herefter »High Court«) begæring om indledning af insolvensbehandling af debitor.
- 3 Direktørerne blev den følgende dag erstattet af en ny direktør, som etablerede et kontor for debitor i Düsseldorf og begyndte at arbejde der. Debitor trak ikke konkursbegæringen til High Court tilbage, og sagen blev videreført som kreditorsag. I denne sag er der endnu ikke truffet afgørelse om indledning af insolvensbehandling. Begæringen til High Court er endnu ikke bortfaldet endeligt.
- 4 Foranlediget af en begæring om indledning af insolvensbehandling fra debitor af 23. august 2019 til Amtsgericht Düsseldorf (byretten i Düsseldorf) som insolvensret (herefter »insolvensretten«) anordnede denne ved kendelse af samme dato sikrende retsmidler og udpegede den appelindstævnte DE som midlertidig kurator. Fra den 25. august 2019 blev kapitalmarkedet og obligationskreditorer informeret om flytning af hovedkontoret til Düsseldorf. Foranlediget af et retsmiddel iværksat af kreditorer ophævede Amtsgericht Düsseldorf (byretten i Düsseldorf) den 6. september 2019 sin kendelse på grund af manglende international kompetence og afviste at realitetsbehandle debtors begæring.
- 5 Den 6. september 2019 indgav de øvrige appelindstævnte, Hauck Aufhäuser Fund Services S. A. og Prime Capital S. A., som kreditorer begæring til insolvensretten om indledning af insolvensbehandling af debitor. Foranlediget af denne begæring anordnede insolvensretten ved kendelse af 9. september 2019 sikrende retsmidler og udpegede DE til midlertidig kurator. Den støttede sin internationale kompetence på, at centret for debtors hovedinteresser ved indgivelsen af begæringen befandt sig i Düsseldorf.
- 6 Appellanten, et datterselskab af debitor, iværksatte som kreditor et retsmiddel ved den kompetente Landgericht (regional appeldomstol, herefter »Landgericht«) til prøvelse af denne kendelse fra insolvensretten. Appellanten anfægtede den internationale kompetence og gjorde gældende, at debtors hovedkontor i juni 2019 blev flyttet til England. Landgericht afviste retsmidlet ved kendelse af 30. oktober 2019.

- 7 Med den foreliggende appel ønsker appellanten at opnå, at insolvensrettens kendelse ophæves, og at begæringen om indledning af insolvensbehandling afvises.

Begrundelse for forelæggelsen

- 8 Udfaldet af appellen afhænger af en afgørelse fra Den Europæiske Unions Domstol (herefter »Domstolen«) om fortolkningen af traktaterne.

Det første spørgsmål

- 9 Udfaldet af appellen afhænger af fortolkningen af insolvensforordningens artikel 3, stk. 1.
- 10 Appellen kan antages til realitetsbehandling.
- 11 Insolvensretten har anført, at den er kompetent, da centret for debtors hovedinteresser (centre of main interests, forkortet »COMI«) lå i Tyskland. I henhold til insolvensforordningens artikel 3, stk. 1, første afsnit, har retterne i den medlemsstat, på hvis område centret for skyldnerens hovedinteresser befinder sig, kompetence til at indlede hovedinsolvensbehandling. Dette ligger, som bekræftet af Landgericht, pr. 9. september 2019 i Tyskland.
- 12 Hvis et af de præjudicielle spørgsmål besvares bekræftende, skal den foreliggende appel tages til følge. Det er afgørende for besvarelsen af det første spørgsmål, om det på grund af de konstaterede faktiske omstændigheder kan lægges til grund, at centret for debtors hovedinteresser ligger i Tyskland.
- 13 I henhold til insolvensforordningens artikel 3, stk. 1, første afsnit, andet punktum, er centret for skyldnerens hovedinteresser det sted, hvor skyldneren normalt forvalter sine interesser, og som er identificerbart for tredjemand. Ud fra denne standard har debitor haft centret for sine hovedinteresser i Tyskland siden begyndelsen af september 2019.
- 14 Spørgsmålet er, om der bør stilles særlige krav i forbindelse med bestemmelsen af centret for et debtorselskabs hovedinteresser for at undgå misbrug under omstændigheder som i hovedsagen.
- 15 I 4., 5. 29. og 30. betragtning til den nugældende insolvensforordning findes betragtninger om at forhindre misbrug i form af såkaldt »forumshopping«. Insolvensforordningens artikel 3, stk. 1, indeholder en udtrykkelig definition af centret for hovedinteresserne og tilsvarende formodningsregler.
- 16 Ifølge Domstolens praksis ville en overførsel af den kompetence, som tilkommer den ret, for hvilken sagen oprindeligt er indbragt, til en ret i en anden medlemsstat være i strid med de formål, som forfølges med forordningen, når skyldneren har flyttet centret for sine hovedinteresser efter at have fremsat begæringen om

indledning af insolvensbehandling, men før der er truffet afgørelse om at indlede insolvensbehandlingen (jf. dom af 17.1.2006, Staubitz-Schreiber, C- 1/04, EU:C:2006:39, præmis 22 ff.).

- 17 Det fremgår ikke af Domstolens praksis, om der derudover af bestemmelserne i insolvensforordningens artikel 3, stk. 1, kan udledes særlige krav med henblik på at forhindre misbrug i form af forumshopping, som skal være opfyldt for at anerkende flytningen af hovedkontoret som afgørende for flytningen af hovedinteresserne.
- 18 Appellanten er af den opfattelse, at på grund af kriteriet »normalt« i insolvensforordningens artikel 3, stk. 1, første afsnit, andet punktum, kan kun et sted, hvor debitorselskabet enten har haft sit hjemsted eller forvaltet sine interesser i mere end tre måneder før begæringen om indledning af insolvensbehandling, komme i betragtning som centret for hovedinteresserne. Kriteriet om den normale forvaltning forudsætter en tilstrækkelig bestandighed og er ikke opfyldt, hvis etableringen af forvaltningshjemstedet sker samtidig med indgivelsen af en begæring om indledning af insolvensbehandling. Heroverfor gør de appelindstævnte gældende, at kravet om den normale forvaltning er opfyldt, hvis forvaltningen er af varig karakter.
- 19 Såfremt Domstolen besvarer det første spørgsmål bekræftende, skal det i den foreliggende sag lægges til grund, at debitor ikke kunne flytte centret for sine hovedinteresser til Tyskland efter den 22. august 2019.
- 20 I den foreliggende sag må det lægges til grund, at debtors hovedkontor lå i England den 22. august 2019. Det ville ifølge Domstolens praksis betyde, at centret for debtors hovedinteresser lå i England, da selskabet indgav en begæring om indledning af insolvensbehandling til den engelske High Court, hvorfor High Court i henhold til insolvensforordningens artikel 3, stk. 1, første punktum, første afsnit, havde international kompetence til at indlede hovedinsolvensbehandlingen.

– ***Det andet spørgsmål***

- 21 Det afhænger af besvarelsen af det andet spørgsmål, om et center for debtors hovedinteresser i Tyskland i begyndelsen af september 2019 i henhold til insolvensforordningens artikel 3, stk. 1, første afsnit, første punktum, fører til, at de tyske retter har international kompetence til at indlede hovedinsolvensbehandlingen.
- 22 Det er muligt, at den internationale kompetence for retterne i en medlemsstat til at træffe afgørelse om indledning af hovedinsolvensbehandlingen fortsat består (»perpetuatio fori«), hvis debitor flytter centret for sine hovedinteresser til en anden medlemsstats område, efter at begæringen er indgivet, men før der er truffet afgørelse om indledning af insolvensbehandlingen. Dette aspekt er genstanden for det andet spørgsmål, litra a).

- 23 For artikel 3, stk. 1, i insolvensforordningen 2000 har Domstolen besvaret denne del af spørgsmålet og fastslået, at bestemmelsen skal fortolkes til fordel for en fortsat bestående kompetence, hvilket bl.a. skal forhindre misbrug i form af forumshopping (jf. dom af 17.1.2006, Staubitz-Schreiber, C- 1/04, EU:C:2006:39, præmis 25). Med hensyn til omarbejdningen af insolvensforordningen er spørgsmålet, om Domstolen fastholder sin hidtidige praksis også for insolvensforordningens artikel 3, stk. 1.
- 24 Hvis retterne i en medlemsstat fortsat har international kompetence til at træffe afgørelse om indledning af hovedinsolvensbehandlingen, kan dette udelukke kompetencen for retterne i en anden medlemsstat. Dette er genstanden for det andet spørgsmål, litra b).
- 25 Insolvensforordningen lægger til grund, at der kun findes en enkelt hovedinsolvensbehandling, jf. insolvensforordningens artikel 3, stk. 3 og 4. Alle de øvrige medlemsstater er ifølge insolvensforordningens artikel 19 bundet af afgørelsen om at indlede hovedinsolvensbehandlingen. Den internationale kompetence til at indlede hovedinsolvensbehandlingen i henhold til insolvensforordningens artikel 3, stk. 1, er således en enekompetence.
- 26 Ifølge Domstolens praksis bevarer retten i den medlemsstat, på hvis område centret for skyldnerens hovedinteresser befinder sig på tidspunktet for skyldnerens indgivelse af begæringen om insolvensbehandling, kompetencen til at træffe afgørelse om indledning af insolvensbehandling i henhold til insolvensforordningens artikel 3, stk. 1, hvis skyldneren flytter centret for sine hovedinteresser til en anden medlemsstats område efter indgivelsen af begæringen, men før insolvensbehandlingen indledes. En overførsel af den kompetence, som tilkommer den ret, for hvilken sagen oprindeligt er indbragt, til en ret i en anden medlemsstat ville være i strid med de formål, som forfølges med forordningen (jf. dom af 17.1.2006, Staubitz-Schreiber, C- 1/04, EU:C:2006:39, præmis 29).
- 27 I denne forbindelse opstår spørgsmålet, om den fortsatte kompetence for den ret, for hvilken sagen oprindeligt er indbragt, udelukker, at retterne i en anden medlemsstat kan have international kompetence for yderligere begæringer. Hvis dette ikke er tilfældet, kan en ret, for hvilken sagen indbringes senere, indlede hovedinsolvensbehandlingen, hvilket den ret, for hvilken sagen oprindeligt er indbragt, vil være bundet af med den konsekvens, at denne ret ikke længere kan indlede en hovedinsolvensbehandling. Dermed vil den fortsat bestående internationale enekompetence kunne fratages sin virkning i praksis.
- 28 I den foreliggende sag blev begæringen om indledning af insolvensbehandling indgivet tidligere til den engelske High Court end til Amtsgericht Düsseldorf (byretten i Düsseldorf). Da centret for debtors hovedinteresser på tidspunktet for indgivelsen af begæringen lå i England, lægger Bundesgerichtshof (forbundsdomstolen, Tyskland) til grund, at High Court havde international

kompetence til at indlede hovedinsolvensbehandlingen som omhandlet i insolvensforordningens artikel 3, stk. 1.

- 29 Det Forenede Kongeriges udtrædelse af EU ændrer ikke ved dette. Ved udtrædelsesaftalens artikel 126 er der fastsat en overgangsperiode, der slutter den 31. december 2020. Det følger af udtrædelsesaftalens artikel 127, stk. 1, første afsnit, at insolvensforordningen finder anvendelse på og i Det Forenede Kongerige i overgangsperioden.

ARBEJDSDOKUMENT